

Flora- en faunaonderzoek De Koaten 2 te Kootstertille

In opdracht van:

Dhr. F. Alma te KOOTSTERTILLE

Onderzoek en rapportage:

Modderman
Flora & Fauna

Kleine Molenstraat 1^a
9711 CZ GRONINGEN
Contactpersoon: Roel Modderman

April 2011

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Wettelijk kader	4
2.1 De Flora- en faunawet	4
2.2 Rode Lijsten	6
2.3 Gebiedsbescherming	6
3 Beschrijving plangebied en plannen	7
4 Methode	8
5 Resultaten	9
5.1 Vaatplanten	9
5.2 Zoogdieren	10
5.3 Vogels	11
5.4 Amfibieën en reptielen	11
5.5 Vissen	12
5.6 Dagvlinders	12
5.7 Libellen	12
5.8 Overige ongewervelden	12
5.9 Habitat- en Vogelrichtlijngebieden	12
5.10 Ecologische hoofdstructuur	12
6 Conclusies	13
6.1 Niet-beschermden soorten	13
6.2 Beschermden soorten	13
7 Bronnen	14

1 Inleiding

De heer F. Alma te Kootstertille heeft Modderman Flora en Fauna opdracht gegeven om een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet uit te voeren aan De Koaten 2 te Kootstertille. Het plangebied beslaat een grasveld, dat gelegen is tussen De Koaten 2 en Alde Dyk 1 in het westen van de bebouwde kom van Kootstertille. Er zal een woning op dit perceel worden gebouwd. De planologische procedure (partiële herziening van het bestemmingsplan) vereist een onderzoek naar de natuurwaarden. In het kader van de Flora- en faunawet is het noodzakelijk te onderzoeken welke beschermde soorten flora en fauna er voorkomen en of er schade aan deze soorten zal worden toegebracht. Ook wordt onderzocht of er beschermde natuurgebieden in de omgeving van de plangebieden liggen en of die negatieve effecten van de ingreep ondervinden. De locatie van het plangebied wordt aangegeven in figuur 1. Voor de quickscan is het terrein op 1 april 2011 bezocht en zijn er bestaande gegevens verzameld. De resultaten en conclusies hiervan worden in dit rapport besproken.

Figuur 1. Luchtfoto van de omgeving van De Koaten met rood omlijnd het plangebied (bron: Google Earth).

2 Wettelijk kader

2.1 De Flora- en faunawet

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is bepaald dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen, die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna heeft, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit is de zogenoemde zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet), die voor alle planten- en diersoorten geldt.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten. De verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke projecten, plannen en ingrepen zijn opgenomen in artikel 8 (betreffende planten op hun groeiplaats) en 9 tot en met 12 (betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving): zie onderstaand kader.

Algemene verbodsbepalingen betreffende beschermde inheemse soorten dieren en planten. Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 12

Artikel 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11 Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Beschermde soorten

Bij algemene maatregel van bestuur heeft de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) een aantal inheemse **plantensoorten** als beschermd aangewezen. Dit zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of daartoe gevaar lopen. Ook zijn soorten aangewezen, die niet noodzakelijkerwijs in hun

voortbestaan worden bedreigd of daartoe gevaar lopen, maar ter bescherming waarvan maatregelen noodzakelijk zijn ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende **diersoorten** zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- a. alle van nature in Nederland voorkomende soorten **zoogdieren**, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis. De verboden genoemd in artikel 9 tot en met 11 van de Flora- en faunawet gelden niet voor de mol in zijn gehele leefomgeving en niet voor de huisspitsmuis, bosmuis en veldmuis, indien zij voorkomen in of op gebouwen of erven;
- b. alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten **vogels** met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- c. alle van nature in Nederland voorkomende soorten **amfibieën en reptielen**;
- d. alle van nature in Nederland voorkomende soorten **vissen**, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.

Voorts kunnen diersoorten, die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of daartoe het gevaar lopen, bij algemene maatregel van bestuur als beschermd worden aangewezen. Dit betreft met name een aantal insectensoorten, waaronder enkele soorten dagvlinders en libellen. De lijst van beschermde planten- en diersoorten is te raadplegen op de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl). De soorten zijn ingedeeld in tabellen met oplopende beschermingsniveaus, met diverse mogelijkheden tot vrijstelling of ontheffing van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.

Tabel 1. De tabellen met oplopende beschermingsniveaus, zoals vastgesteld in de AmvB artikel 75

Tabel 1	Tabel 2	Tabel 3
Voor soorten in tabel 1 geldt een vrijstelling van de artikelen 8 t/m 12, indien ze worden verstoord of bedreigd door ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld woningbouw of natuurontwikkeling.	Er geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen voor soorten die genoemd worden in tabel 2 en voor vogels, mits er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode . Is er geen gedragscode, dan moet er ontheffing worden aangevraagd. De aanvraag wordt getoetst aan het criterium: de activiteit doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ('lichte toets'). Voor alle vogelsoorten wordt getoetst aan de onder tabel 3 genoemde criteria ('uitgebreide toets').	Voor soorten in tabel 3 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling. Er is een ontheffing mogelijk voor de artikelen 8, 9, 11 en 12. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan de volgende criteria: er is sprake van een bij wet genoemd belang én er is geen alternatief én de activiteit doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ('uitgebreide toets').

Ontheffing en vrijstellingen

De Flora- en faunawet biedt in artikel 75 de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen voor overtreding van de verboden uit de artikelen 8 tot en met 18. Ontheffingen worden uitsluitend verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (EL&I), als aan bepaalde voorwaarden van zorgvuldigheid is voldaan. Zo mag door de overtreding van het verbod geen gevaar bestaan voor de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort in het

betrokken gebied. In een Algemene Maatregel van Bestuur is bepaald onder welke voorwaarden vrijstellingen gelden of ontheffingen worden verleend (AmvB artikel 75, het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*). Hiervoor zijn de beschermde planten- en diersoorten ondergebracht in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus (zie tabel 1). Tabel 1 noemt de algemene soorten, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. In tabel 3 vallen alle soorten die genoemd worden in Bijlage 1 bij de AMvB (schaarse en zeldzame soorten in Nederland) of in Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn (soorten van communautair belang die strikte bescherming behoeven). Tabel 2 bestaat uit de overige beschermde soorten. Hiervoor is een vrijstelling geregeld, mits er volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Alle inheemse vogelsoorten vallen onder tabel 3, hoewel er voor deze soortgroep een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, als deze plaatsvinden volgens een gedragscode.

2.2 Rode Lijsten

Naast beschermde soorten moet aandacht worden gegeven aan het voorkomen van rode lijstsoorten. De Minister van EL&I heeft Rode Lijsten vastgesteld van met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende planten- of diersoorten die in ons land van nature voorkomen. Soorten van de Rode Lijst met de aanduiding 'bedreigd' of 'ernstig bedreigd' worden door de Minister van EL&I meegewogen in een eventuele ontheffingsbeschikking. Strikt genomen hebben deze soorten geen beschermde status in de Flora- en faunawet.

2.3 Gebiedsbescherming

Het Europese netwerk Natura 2000 bestaat uit natuurgebieden, die beschermd worden in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn beschermt natuurgebieden, die van belang zijn voor vogelsoorten uit bijlage I van deze richtlijn en voor trekvogels op de Nederlandse Rode Lijst. De Habitatrichtlijn beschermt natuurgebieden, die van belang zijn voor habitattypen uit bijlage I en voor planten- en diersoorten uit bijlage II van deze richtlijn. In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden. Enkele van deze gebieden zijn inmiddels definitief aangewezen, in de loop van 2010 worden de definitieve aanwijzingsbesluiten van de overige gebieden verwacht.

Samen met de Beschermde Natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten vallen de Natura 2000-gebieden onder de Natuurbeschermingswet 1998. Bij projecten in de ruimtelijke ordening mogen deze gebieden geen negatieve effecten ondervinden. Ook uitvoering van plannen buiten deze gebieden mag geen negatieve invloeden (externe effecten) hebben. Als er negatieve effecten zijn, is de activiteit of ingreep vergunningplichtig en mag alleen plaatsvinden als het gaat om dwingende redenen van zwaarwegend maatschappelijk belang. In dat geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief bestaat en dat alle schade wordt gecompenseerd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een landelijk netwerk van beschermde gebieden. Dit bestaat uit bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden, robuuste verbindingen, landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden) en grote wateren. De EHS wordt door de provincies uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische hoofdstructuur (PEHS). De gemeenten leggen de bescherming van de EHS met nauwkeurige richtlijnen en maatregelen in hun bestemmingsplannen vast. Het toetsingskader dat bij ruimtelijke ontwikkeling voor bescherming van de EHS wordt gebruikt, komt in grote lijnen overeen met dat van de Natuurbeschermingswet 1998.

3 Beschrijving plangebied en plannen

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan De Koaten 2 te Kootstertille, juist ten noordoosten van het kruispunt van de Alde Dyk met De Koaten (N369).

Ten westen van het plangebied staat een verenigingsgebouw (De Koaten 2) met ervoor een betegeld pleintje en een gazon. Ten oosten grenst het plangebied direct aan de tuin en bebouwing van de Alde Dyk 1. Het perceel bestaat uit een grasveld met in de noordoosthoek een stenen berging of garage. Zuidelijk van het perceel loopt de Alde Dyk, met een rij eiken en een haag op de zuidgrens van het plangebied. Noordelijk liggen kleine weilanden met schapen, die van het plangebied gescheiden zijn door een smalle strook struikgewas.

Het plangebied ligt op zandgrond: hoge zwarte enkeerdgronden in lemig fijn zand. Het gebied is vrij droog: grondwatertrap VI met de hoogste grondwaterstand tussen 40 en 80 cm en de laagste grondwaterstand meer dan 120 cm beneden maaiveld.

Het plangebied ligt in kilometerhok 202-580 (een oppervlakte van 1x1 km in het RD-grid van de Rijksdriehoeksmeting) en in atlasblok 06-45 (een oppervlakte van 5x5 km).

3.2 Plannen

Op het perceel zal een woning worden gebouwd. De stenen berging wordt gesloopt. Er worden geen bomen gekapt. Het verenigingsgebouw blijft staan.

Figuur 2. De bomenrij ten zuiden van het plangebied

Figuur 3. Ligusterhaag onder de bomenrij

4 Methode

Er vond op 1 april 2011 een veldbezoek plaats van 18.20 tot 20.45 uur. Het was bewolkt en het motregende af en toe. Er stond een vrij krachtige wind (kracht 5) bij een temperatuur van ongeveer 12 °C.

Tijdens het bezoek is een beeld gevormd van het terrein en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar voorkomende soorten flora en fauna of sporen daarvan. Aanwezige plantengroei en diersoorten zijn genoteerd.

Omdat het plangebied slechts bestaat uit een grasveld temidden van bebouwing en er ook geen bebouwing gesloopt of bomen gekapt worden, zijn er geen gegevens van het Natuurloket aangevraagd. Het veldbezoek gaf voldoende informatie over de flora en fauna in het plangebied.

Figuur 4. Plangebied. Links het verenigingsgebouw, rechts de stenen berging/garage.

Figuur 5. Strook struikgewas ten noorden van het plangebied.

5 Resultaten

5.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek kon een goed beeld worden gevormd van de vegetatie. De gevonden soorten worden vermeld in tabel 2. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde of schaarse, kwetsbare soorten gevonden.

Tabel 2. Tijdens het veldbezoek waargenomen plantensoorten

soort	Latijnse naam	soort	Latijnse naam
kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>	zomereik	<i>Quercus robur</i>
vroegeling	<i>Erophila verna</i>	kruipe boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>	speenkruid	<i>Ranunculus ficaria</i> subsp. <i>bulbilifer</i>
rode kornoelje	<i>Cornus sanguinea</i>	paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
gewone es	<i>Fraxinus excelsior</i>	veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>
gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>	rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>
grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>
haagliguster	<i>Ligustrum ovalifolium</i>		

Figuur 6. Paarse dovenetel

Figuur 7. Vroegeling

De strook struikgewas ten noorden van het plangebied bestaat grotendeels uit rode kornoelje (*Cornus sanguinea*), eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*), gewone vlier (*Sambucus nigra*) en gewone es (*Fraxinus excelsior*) met in de kruidlaag veel grote brandnetel *Urtica dioica*. Ten zuiden van het plangebied staat een rij zomereiken (*Quercus robur*) met daaronder een heg van haagliguster (*Ligustrum ovalifolium*). Op het grasveld groeien algemene grassoorten als Engels raaigras (*Lolium perenne*) en rood zwenkgras (*Festuca rubra*) met de kruiden speenkruid (*Ranunculus ficaria* subsp. *bulbilifer*), kruipe boterbloem (*Ranunculus repens*), veldzuring (*Rumex acetosa*), ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), paardenbloem

(*Taraxacum officinale*) en kleine veldkers (*Cardamine hirsuta*). Aan de zuidkant van het verenigingsgebouw staan naast kleine veldkers ook paarse dovenetel (*Lamium purpureum*) en vroegeling (*Erophila verna*). Deze drie soorten bloeien tijdens het veldbezoek al. Op het grasveld zijn de gevonden soorten, die veelal op droge voedselrijke grond voorkomen, zeer dominant aanwezig. Hierdoor zijn beschermde of schaarse, kwetsbare plantensoorten niet te verwachten in het plangebied.

Omdat er geen beschermde vaatplanten aanwezig zijn, vormt deze soortgroep geen belemmering voor de bouwplannen.

5.2 Zoogdieren

Niet-vliegende zoogdieren

Rond het plangebied kunnen de volgens tabel 1 beschermde egel (*Erinaceus europaeus*), gewone of tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex araneus* of *coronatus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), en bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) voorkomen. Deze soorten of sporen hiervan zijn niet aangetroffen en bij een quickscan moeilijk te vinden, maar in een biotoop als dit zijn deze soorten vaak aanwezig. Deze soorten leven tussen hogere vegetatie en kunnen rond het plangebied voorkomen. Voor huisspitsmuis en bosmuis gelden de verboden in artikel 9 tot en met 11 van de Flora- en faunawet niet in en rond gebouwen of op erven. Voor alle bovengenoemde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Eventuele verstoring van (verblijfplaatsen van) deze soorten mag dus plaatsvinden. Sporen van een steenmarter, die mogelijk in de berging zou kunnen verblijven, zijn niet aangetroffen.

Vleermuizen

De Atlas van Nederlandse Vleermuizen vermeldt in het omliggende atlasblok 06-45 (5x5 km) het voorkomen van vijf soorten: meervleermuis (*Myotis dasycneme*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). Het gaat hier om waarnemingen van jagende of passerende exemplaren met behulp van een batdetector en om waarnemingen door middel van vangst, vondst of zicht.

De bomen ten zuiden van het plangebied vertonen geen holten, die geschikt zouden kunnen zijn voor vleermuizen, zoals de boombewonende rosse vleermuis.

De meervleermuis, gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn gebouwbewoners, waarvan de laatste drie soorten in of langs het plangebied kunnen jagen. Genoemde vleermuissoorten zouden het verenigingsgebouw kunnen gebruiken als verblijfplaats. De garage is niet geschikt, omdat hij onvoldoende geïsoleerd is van omgevingsinvloeden, zoals vorst en hoge temperaturen. Het verenigingsgebouw blijft staan, dus mogelijke verblijfplaatsen worden niet vernietigd.

De verstoring die de nieuwbouw met zich meebrengt, zal geen negatieve effecten op eventuele gebouwbewonende vleermuizen hebben. Genoemde soorten zijn gewend aan enige dynamiek en lichte verstoringen in de steden en dorpen waar ze voorkomen. Het verenigingsgebouw is altijd en wordt nog steeds gebruikt voor menselijke activiteiten.

De bouw van de woning, waarbij de groenstructuur rond het plangebied behouden blijft, heeft ook geen schadelijke invloed op het jachtgebied van de vleermuizen. Aanvullend onderzoek aan vleermuizen is daarom niet nodig.

5.3 Vogels

Rondom het plangebied zijn vier algemene vogelsoorten aangetroffen (tabel 3). De houtduif (*Columba palumbus*) en pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) broeden mogelijk in de bomen rondom het plangebied. De huismus (*Passer domesticus*) en zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*) zouden kunnen broeden in de stenen berging, het verenigingsgebouw of andere gebouwen rondom het plangebied.

Een paartje merels (*Turdus merula*) kan broeden in de strook struikgewas ten noorden van het plangebied of in de hagen rondom.

Tabel 3. Tijdens het veldbezoek waargenomen vogels

Soort	Latijnse naam	gedrag	locatie
huismus	<i>Passer domesticus</i>	broedvogel	heggen en struikgewas
pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	broedvogel	boomholten en nestkasten
zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	broedvogel	holten in gebouwen
houtduif	<i>Columba palumbus</i>	broedvogel	bomen

Volgens de Flora- en faunawet is verstoring van broedende vogels en hun nesten niet toegestaan. Ontheffing is niet mogelijk bij afwezigheid van groot maatschappelijk belang. Bij de uitvoering van de plannen zullen broedvogels en hun nesten niet verstoord worden, onder de voorwaarde dat er binnen het broedseizoen (maart tot en met juli) niet met bouwrijpmaken wordt aangevangen en er geen bouwmaterialen in of nabij struikgewas geplaatst worden. Eventueel te verwijderen struikgewas moet buiten het broedseizoen weggehaald worden. De stenen berging moet buiten het broedseizoen gesloopt worden. Genoemde vogelsoorten zijn dermate weinig verstoringgevoelig, dat als de grond eenmaal bouwrijp is, verdere bouwactiviteiten op vrij korte afstand ze bij het broeden niet zullen storen.

De vegetatie rondom het plangebied vervult in de winter voor vogels de functie van rust- en foerageergebied. Deze rust- en foeragemogelijkheid is ter plaatse niet zo belangrijk: er worden alleen algemene soorten verwacht. Bovendien is rust- en foerageergebied in de directe omgeving in ruime mate aanwezig.

5.4 Amfibieën en reptielen

Er is in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig, waarin amfibieën zich kunnen voortplanten. De heggen en het struikgewas rondom het plangebied kunnen de functie hebben van overwinteringsverblijfplaats voor gewone pad (*Bufo bufo*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en bruine kikker (*Rana temporaria*). Gewone pad en bruine kikker zijn volgens de website van RAVON in het omliggende atlasblok 06-45 aangetroffen. Genoemde drie soorten zijn algemeen en staan in de AMvB-tabel 1, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Bovendien blijft de groenstructuur rondom het plangebied (grotendeels) intact.

De RAVON-site vermeldt in atlasblok 06-45 geen reptielensoorten. Die komen in het plangebied ook zeker niet voor, doordat het in de beboude kom ligt en de geschikte biotopen afwezig zijn. Trekroutes vanuit geschikte habitats door het plangebied zijn niet aanwezig.

5.5 Vissen

Er is in het plangebied geen oppervlaktewater voor vissen aanwezig. Deze soortgroep komt in het plangebied dus niet voor.

5.6 Dagvlinders

De atlas van Nederlandse dagvlinders vermeldt geen beschermde soorten of Rode lijstsoorten in het atlasblok 06-45, wel ongeveer twintig algemene dagvlindersoorten.

Het plangebied vormt geen biotoop, dat van belang is voor beschermde of bedreigde soorten dagvlinders. Doordat het plangebied in de bebouwde kom ligt, zijn hier alleen algemene, minder kritische vlindersoorten te verwachten, zoals kleine vos (*Aglais urticae*) en dagpauwoog (*Inachis io*). Van deze soorten hebben de rupsen de grote brandnetel, die rond het plangebied voorkomt, als voedselplant. Enkele algemene soorten, zoals koevinkje (*Aphantopus hyperantus*), bruin zandoogje (*Maniola jurtina*) en argusvlinder (*Lasiommata megera*), hebben grassoorten als voedselplant voor de rupsen en kunnen zich dus in het plangebied voortplanten.

Door de afwezigheid van beschermde soorten vormen dagvlinders geen belemmering voor de plannen.

5.7 Libellen

Er is in beide plangebieden geen oppervlaktewater aanwezig, waarin libellen zich kunnen voortplanten. Langs de struiken en de boomsingel rondom het plangebied kan bijvoorbeeld de paardenbijter (*Aeshna mixta*) jagen. Deze functie gaat niet verloren.

5.8 Overige ongewervelden

Er zijn geen beschermde soorten te verwachten. De beschermde kevers en mieren leven in andere biotopen, waaronder groot open water en (oud) bos.

5.9 Habitat- en Vogelrichtlijngebieden

Het plangebied is geen onderdeel van of grenst niet aan beschermde natuurgebieden, die vallen onder de Natuurbeschermingwet 1998. Natura 2000-gebieden (in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn), Beschermde Natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten liggen op grote afstand. De Alde Feanen en de Groote Wielen, gelegen op ongeveer 12 km ten zuiden van het plangebied, zijn de dichtstbijzijnde Natuurbeschermingswetgebieden. Op die afstand zijn van dit kleine project geen externe effecten merkbaar.

5.10 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied is ook geen onderdeel van de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Ten oosten van Kootstertille ligt de EHS op ruim 700 meter van het plangebied. Deze bestaat ter plaatse uit een gebied met elzensingels. Op die afstand en met de tussenliggende infrastructuur en bebouwing zijn van dit kleine project geen externe effecten op de EHS merkbaar.

6 Conclusies

6.1 Beschermde soorten afwezig in plangebied

Voor de meeste relevante soortgroepen (vaatplanten, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden) geldt, dat er geen beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn.

Wel kunnen enkele licht beschermde zoogdier- en amfibieënsoorten *rondom* het plangebied voorkomen.

6.2 Beschermde soorten aanwezig in en rond plangebied

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd. Broedende vogels mogen niet verstoord worden. Er zijn soorten rondom het plangebied aangetroffen, die in bomen en struikgewas broeden. Deze zijn echter niet erg verstoringsgevoelig. Als binnen het broedseizoen (maart tot en met juli) niet met bouwrijpmaken wordt aangevangen en er geen bouwmaterialen in of nabij het struikgewas worden geplaatst, zal er geen verstoring van nesten of broedende vogels optreden. Eventueel te verwijderen struikgewas moet buiten het broedseizoen weggehaald worden. Ook de sloop van de stenen berging moet dan plaatsvinden. In de toekomst kunnen de voorkomende vogelsoorten van het gebied gebruik blijven maken.

Vleermuizen

Eventuele vleermuissoorten die rond het plangebied jagen of verblijven, zullen niet verstoord worden. In de toekomst kunnen de soorten van het gebied gebruik blijven maken.

Vrijstellingen

Voor enkele algemene, licht beschermde zoogdier- en amfibieënsoorten, die rondom het plangebied voorkomen, geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling.

7 Bronnen

www.rijksoverheid.nl voor informatie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over speciale beschermingszones en beschermde soorten.

www.natuurloket.nl voor informatie van het Natuurloket over in de omgeving voorkomende flora en fauna.

www.ravon.nl voor (verspreidings)informatie over amfibieën, reptielen en vissen.

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx> voor informatie over beschermde gebieden.

Bijlsma, R.G., F. Hustings en C.J. Camphuysen, C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij, Haarlem en KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. Van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (RAVON, redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.